Cena egz 10 gr.

KURJER ZACHODNI
»ISKRA«

KRAKÓW Św. Anny 12. Bi Jagiellońsko

ROK XXX | Poniedziałek 17 lipca 1939 r. | Nr. 195

Adresy: Redakcji, Sosnowiec Piłsudskiego 4, tel. 610.64; Admini. Piłsudskiego 24, tel. 610.78 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Wcielenie do armii niemieckiej b. oficerów armii czeskiej?

Nowe pomysły Berlina

PARYŻ, 16.7. — Według doniesień z „Protektoratu" do Pragi nadeszły nowe wielkie transporty wojsk. Praga ma zostać ogłoszona obozem warownym armii niemieckiej.

Przy tej sposobności kolportuje się dosyć fantastyczną wiadomość, że Protektor Neurath ma wydać w najbliższych dniach dekret, mocą którego czescy oficerowie mogą być zmobilizowani w razie potrzeby i wcieleni do tylowych armii niemieckich.

PRAGA, 16.7. PAT. Władze niemieckie wydały zarządzenie, w myśl którego oficerom, podoficerom b. armii czechosłowackiej wzbronione jest od 1,8 br. noszenie mundurów. Zakaz ten dotyczy również tych osób, które jeszcze pełnią służbę związaną z likwidacją poszczególnych instytucyj wojskowych. Równocześnie wydany został nakaz całkowitej likwidacji wszystkich urzędów i instytucyj oraz dowództw b. armii czechosłowackiej do dnia 31 lipca br.

Wszystkie wspomniane urzędy muszą swe dotychczasowe nazwy zaopatrzyć w dodatek „w likwidacji".

BERLIN, 16.7. PAT. Dziennik Ustaw Rzeszy zamieszcza znamienną ustawę na mocy której „wszystkie grunta, nieruchomości i ruchomości w „Protektoracie" Czech i Moraw, które o godz. 6 rano dnia 15 marca stanowiły własność dawnej republiki czechosłowackiej częściowo czy całkowicie służyły celom czechosłowackiej armii, lotnictwa, czy też służbie meteorologicznej, względnie służyć miały tym zadaniom, przechodzą w tym terminie na własność Rzeszy i administrowane będą przez niemieckie siły zbrojne".

OGÓLNOPOLSKI KONGRES RZEMIOSŁA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO W CZĘSTOCHOWIE

Wczoraj rozpoczął się pod hasłem „Rzemiosło obroną kraju" ogólnopolski kongres rzemiosła chrześcijańskiego. Udział w kongresie bierze około 50 tys. rzemieślników oraz 2 tys. pocztów sztandarowych. Protektorat nad kongresem objął minister przemysłu i handlu A. Roman. W ramach uroczystości jasnogórskich nastąpiło poświęcenie i złożenie votum rzemiosła chrześcijańskiego przed Cudownym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej. Na zdjęciu reprodukujemy votum, które zostało złożone przed cudownym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej

Manifestacja patriotyczna w Krakowie w rocznicę Grunwaldu

KRAKÓW, 16.7. PAT. 15 bm. w rocznicę bitwy pod Grunwaldem odbyła się w Krakowie manifestacja patriotyczna. Przed południem w kościele Najśw. M. Panny odbyło się uroczyste nabożeństwo, w którym wzięli udział przedstawiciele władz, delegacje oficerskie garnizonu krakowskiego, przedstawiciele miasta, Polskiej Akademii Umiejętności, wszystkich wyższych uczelni krakowskich, poczty sztandarowe organizacyj półwojskowych, delegacje organizacyj związków i stowarzyszeń oraz tłumy publiczności.

Po nabożeństwie odśpiewano „Boże coś Polskę", po czym uformował się pochód, który z Rynku Głównego ulicą Floriańską ruszył na plac Matejki pod pomnik grunwaldzki.

Pod pomnikiem imieniem Polskiego Zw. Zachodniego do zgromadzonego tłumu publiczności podniosłe przemówienie wygłosił ks. dr Śledź.

Manifestacja patriotyczna zakończyła się odśpiewaniem przez jej uczestników pieśni patriotycznych.

Po trudzie, znoju
Gdyś słaby, lichy
Szukasz napoju,
Pij piwa TYCHY

Nieudały zamach na Goeringa

Sprawca miał zostać natychmiast zastrzelony

PARYŻ, 16.7. — Z Berlina nadeszła do Paryża sensacyjna wiadomość o dokonaniu zamachu rewolwerowego na Goeringa.

Mianowicie w dniu wczorajszym w chwili, gdy Goering wychodził z gmachu tzw. „Pałacu Lotniczego", pewien bliżej nieznany mężczyzna dał do niego strzał z rewolweru.

Strzał jednak chybił. Zamachowiec nie miał już czasu strzelić po raz drugi, jako że natychmiast został zastrzelony przez agentów Gestapo których zawsze jest pełno w otoczeniu Goeringa.

W związku z tym zamachem Goering natychmiast odwołał wszelkie audiencje i wyjechał w niewiadomym kierunku. Oczywiście, że o całym wypadku nie wolno nikomu w Niemczech pisać ani słówka.

Niezwykły incydent w Watykanie

OJCIEC ŚW. ZGUBIŁ „PIERŚCIEŃ RYBAKA"

RZYM, 15.7. Podczas audiencji w Watykanie u Ojca św. wydarzył się w ubiegły czwartek niezwykły incydent.

W wielkiej auli, w której Papież zazwyczaj przyjmuje pielgrzymki, udzielając im błogosławieństwa apostolskiego, podaje on zwykle jednemu z najbliżej stojących pielgrzymów rękę do pocałowania „pierścienia rybaka".

Otóż gdy Pius XII opuszczał po skończonej ceremonii salę audiencjonalną kierując się ku wyjściu, jeden z pielgrzymów, który właśnie dostąpił szczególnego zaszczytu pocałowania pierścienia, ku swemu zdumieniu i przerażeniu zauważył, że trzyma cenny pierścień Papieża w ręce. Zaczął on głośno wołać: „Pierścień! Pierścień!", lecz w pierwszej chwili nikt z obecnych się nie zorientował o co właściwie chodzi.

Dopiero jeden z gwardzistów papieskich zwrócił uwagę na owego pielgrzyma i zorientowawszy się w sytuacji natychmiast zawiadomił Ojca św., który pierwotnie sam nie zauważył swej zguby. Pius XII powrócił na salę i zbliżywszy się do pielgrzyma, odebrał od niego „pierścień rybaka" i włożył go sobie na palec.

Nastroje antyhitlerowskie w Gdańsku przybierają na sile

GDAŃSK, 16.7. — Coraz częściej dają się zauważyć stale wzrastające nastroje antyhitlerowskie i antywojenne w szerokich kołach robotniczych.

W fabrykach gdańskich tajni działacze opozycyjni w ostatnich dniach rozrzucali i nalepiali na murach budynków ulotki z napisem „Robotnicy gdańscy, nie chcemy wojny z Polską o Gdańsk w obronie narodowo socjalistycznej kliki imperialistycznej. Wolne miasto Gdańsk musi nadal zostać wolnym! — (Freistadt Danzig bleibe frei!)"

W związku z tym Gestapo dokonało masowych aresztowań w dzielnicy portowej i ośrodkach robotniczych.

Aresztowano również kilku S. Amanów, którzy podejrzani są o sabotaż i akcję opozycyjną.

Ribbentrop jedzie do Białogrodu i Sofii

BERLIN, 16.7. Hitler jest poważnie zaniepokojony sytuacją na Bałkanach a zwłaszcza w Jugosławii i Bułgarii, które to dwa państwa, jak wiadomo, wysunęły się ostatnio z orbity wpływów państw osi i zapoczątkowały politykę zbliżenia do demokracji Zachodu.

W najbliższych więc dniach ma wyjechać do Białogrodu i Sofii Ribbentrop celem „naprawienia" tego stanu rzeczy.

Tutejsze koła dobrze poinformowane nie rokują jednak zbytniego powodzenia tej misji.

NOWA BAZA LOTNICZA

angielsko-turecka na Morzu Egejskim

PARYŻ, 16.7. PAT. „Excelsior" w artykule pt. „Potężna baza lotnicza we wschodniej części Morza Śródziemnego" — pisze: „Dzięki swemu położeniu — miejscowość Chesme jest dla Morza Egejskiego tym, czym Gibraltar jest dla całego Morza Śródziemnego. W Singapore — dla Oceanu Indyjskiego. Zamieniona na bazę morską i lotniczą, miejscowość ta będzie panowała nad Morzem Egejskim i nad całym Wschodnim Morzem Śródziemnym.

Anglia i Turcja postanowiły bezzwłocznie wspólnie przystąpić do rozbudowy tego ważnego punktu strategicznego. Jednocześnie Turcy budują wzdłuż wybrzeży Anatolii potężny łańcuch fortyfikacyj, prawdziwą linię Maginota, która ciągnie się od Chesme do Antalya na przestrzeni przeszło 370 km. Fortyfikacje te, zaopatrzone w działa przeciwlotnicze i potężną artylerię, — czynią niemożliwą wszelką inwazję i desant nieprzyjacielski.

Włochy domagają się zerwania stosunków z Wielką Brytanią

RZYM, 16.7 — Cała prasa włoska z osławioną „Giornale d'Italia" na czele rozpoczęła gwałtowną kampanię przeciwko Anglii, domagając się natychmiastowego zerwania układu włosko—brytyjskiego. T. zw. „argumentem" — przemawiającym za zerwaniem układu ma być ta okoliczność, że Anglia sama rzekomo naruszyła umowę przez dokonanie... okrążenia państw osi.

Artykuł w „Giornale d'Italia" jest podobno pióra samego Mussoliniego.

Estonia przygotowuje zapasy na okres 2 miesięcy

TALLIN, 15.7. Minister gospodarki narodowej Estonii opracowuje projekt rozporządzenia, mającego regulować handel na wypadek mobilizacji ogólnej.

Rozporządzenie to przewiduje, że z chwilą ogłoszenia mobilizacji, nabywać będzie można niektóre towary tylko za okazaniem specjalnych kart.

Lista tych towarów obejmuje: sól, cukier, benzynę, węgiel, gumę i skóry, a w większych miastach również wszystkie gatunki mąki, białe pieczywo i kaszę.

Ponieważ uprzednio wydano zarządzenie, by wszyscy obywatele poczynili zapasy na 2 miesiące, dopiero w 2 miesiące po ogłoszeniu mobilizacji wydane będą pierwsze karty na zakupy. Ministerstwo pilnie przestrzega, by odpowiednie zapasy obowiązkowo zostały zgromadzone i by nie wywoływało to zwyżki cen.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Mistrzostwa Polski w lekkiej atletyce

Stadion drużynowym mistrzem Polski

W sobotę rozpoczęły się w Chorzowie XVIII mistrzostwa lekkoatletyczne Polski w konkurencjach kobiecych; w ramach mistrzostw rozegrano poza tym dwie konkurencje męskie przy czym w biegu na 1000 metrów Sołdan z Cracovii ustanowił nowy rekord Polski wynikiem 2.26, bijąc również Gąsowskiego z Torunia o 4.10 sek., który również miał czas lepszy od dotychczasowego rekordu Polski. Trzecie miejsce w tym biegu zajął Polok ze Strzelca katowickiego, wynikiem 2.36,0 co jest nowym rekordem Śląska.

W mistrzostwach kobiecych na pierwszy plan postawić trzeba wynik sztafety KPW Pomorzanin, która w przedbiegu na 4 × 100 m uzyskała czas 52.6 sek., ustanawiając nowy rekord Polski — klubowy.

Bieg 60 mtr po jednym przedbiegu i półfinale, wygrała Książkiewiczówna z Torunia w czasie 7.9. Równo z nią do mety przyszła Kałużowa ze Stadionu; sędziowie uznali bieg za martwy i zarządzili powtórkę, z której jednak Kałużowa zrezygnowała. Trzecie miejsce zajęła Serafinówna z Czeladzi czas 8.8.

Drugi dzień zawodów lekkoatletycznych pań o mistrzostwo Polski zgromadził na stadionie chorzowskim znacznie więcej publiczności, jak w dniu poprzednim. Zawody toczyły się w niesłychanym upale co siłą rzeczy wpłynęło na poziom zawodów.

Mimo to udało się doskonałej sztafecie sprinterskiej PWK Pomorzanin Toruń ustalić nowy rekord Polski w sztafecie 4x100 mtr w czasie 1:52.1. Pomorzankom brakło do rekordu Polski jedną dziesiątą sekundy. Rekord ten należy do AZS Warszawa i istnieje już 9 lat. Drugie miejsce zajął Stadion.

W ogólnej punktacji mistrzostwo Polski zdobył Stadion Chorzów 125 pkt. przed KPW Pomorzanin 117 pkt., Polonią Warszawą 99 pkt.

Polonia gromi Cyklon 7:2 (3:1)

Mecz o mistrzostwo klasy A

Wczoraj w Sosnowcu odbył się mecz o wejście do klasy A pomiędzy mistrzem dwóch grup klasy B: Polonią i Cyklonem z Rogoźnika.

Spotkanie zakończyło się wysoko cyfrowym zwycięstwem Polonii w stosunku 7:2 (3:1). Bramki dla Polonii zdobyli: Ciezek 3 oraz Mol i Bartkiewicz po dwie, a dla pokonanych Rabsztyn i Pierchała.

Sędziował b. dobrze p. Chycki.

Polonia zaprezentowała się doskonale we wszystkich liniach, a lotny jej atak stwarzał raz po raz groźne sytuacje pod bramką przeciwnika. Goście na ogół zawiedli szczególnie w linii ataku, który nie umiał wykorzystać strzałowo pozycyj na polu bramkowym.

W przedmeczu towarzyskim juniorzy Polonii pokonali juniorów Dąbrowy 6:2.

Polonia — Ruch

2:2 (0:1)

W Warszawie rozegrano w niedzielę jedyny mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi pomiędzy Polonią i Ruchem z Chorzowa. Ruch, jak wiadomo, wystąpił w mocno osłabionym składzie bez Wilimowskiego i Peterka.

Mecz zakończył się wynikiem remisowym 2:2 (1:0).

KRONIKA SPORTOWA

POGOŃ (N. BYTOM) — AKS 2:1 (2:1)

W Niwce rozegrany został mecz towarzyski AKS Pogoń (Nowy Bytom). Spotkanie po bardzo ładnej grze wygrała Pogoń w stosunku 2:1 (2:1). Bramki dla Pogoni strzelił Dziwisz, a dla AKS Blech.

WISŁA — ZAGŁĘBIE 2:0 (0:0)

W Krakowie w meczu o mistrzostwo Polski juniorów Wisła pokonała RKS Zagłębie 2:0 (0:0).

Cynkownia mistrzem klasy A

Zakończenie dochodzeń w sprawie meczu Czarni—AKS

Jak już pisaliśmy, przeciwko oddaniu przez AKS punktów walkowerem Czarnym, wdrożone zostało dochodzenie przez Wydział Gier i Dyscypliny, który dopatrywał się w tym nieczystych kombinacyj.

Długotrwałe dochodzenie zostało zakończone w ub. sobotę i znalazło zgoła nieoczekiwane zakończenie.

Mianowicie mecz AKS — Czarni został zweryfikowany jako walkower dla obu klubów.

Stwierdzono bowiem, że AKS umyślnie się podłożył, a Czarni ze swej strony podobno mieli AKS przekupić(?)

Na skutek tego mistrzem klasy A została Cynkownia (30 pkt.) przed Czarnymi (29 pkt.) i Hakoachem.

Jak się dowiadujemy, kierownictwo Czarnych skieruje sprawę do PZPN, dowodząc, że stała się klubowi duża krzywda, która została zainspirowana przez konkurentów.

Cała Finlandia pod znakiem igrzysk olimpijskich

Korespondent PAT-a donosi z Helsinek, że nie tylko stolica Finlandii, lecz cały kraj przygotowuje się do igrzysk olimpijskich 1940 r.

W miasteczkach i po wsiach malowane są chaty, reperowane drogi, budowane i naprawiane mosty. W pracach tych udział bierze przede wszystkim młodzież. Starsi upiększają ogrody. We wszystkich tych pracach inicjatywę podjęły kluby rolnicze i związki młodzieżowe.

Warto zaznaczyć, że w wypadkach, w których właściciel domu nie chce na nowo malować swojej budowy, pracę tę wykonuje młodzież na jego koszt gdyż „gminie nie wolno kompromitować się przed turystami".

Restauracja-Dancing „PALAIS DE DANSE"

Tel. 614-72 SOSNOWIEC, UL. SADOWA 3 Tel. 627-81

zaprasza wszystkich

do swojego dużego ogrodu z krytą werandą,

gdzie w dnie upalne wśród zieleni i kwiatów każdy znajdzie najmilszy wypoczynek, zaś w dnie chłodniejsze i pochmurne do swojej wielkiej i przewiewnej sali o największym parkiecie w Zagłębiu.

Ceny w ogrodzie specjalnie zniżone. Od 1.VIII 1939 całkowita zmiana zespołu.

Trzy przykłady

Zmierzch literatury sowieckiej

Twórczość literacka w ZSRR znajduje się w warunkach osobliwych. Według teorii komunistycznej, literatura winna służyć proletariatowi i odzwierciedlić budowę nowego ustroju komunistycznego oraz rolę, jaką w nim odgrywa jednostka. W tym też sensie twórczość literacka w Sowietach została ujęta w ramy aktualnej w danej chwili polityki, co nie mogło pozostać bez wpływu na jej wartość artystyczną. Do czego ten system krępowania twórczości literackiej doprowadza wynika z interesujących uwag, zamieszczonych w „Prawdzie" przez jednego z krytyków sowieckich.

Widocznie proces wyjałowienia twórczości literackiej w Sowietach przybrał tak oczywiste formy, że nawet krytyka sowiecka zastanawia się nad przyczynami tej dekadencji literatury ZSRR. Oto kilka przykładów: Pewien autor sowiecki — Łaknink, postawił sobie za cel, w myśl ogólnych wskazówek Kremla, przedstawić bohaterstwo żołnierza armii czerwonej. Bohater tej powieści — żołnierz Kolesnikow, został przydzielony do uczonego geografa sowieckiego przeprowadzającego badania w górach Kaukazu. W pewnej chwili — niezbędny dla badań kompas spadł w przepaść. Żołnierz Kolesnikow, ryzykując życie, opuszcza się na dno przepaści, aby dostać spowrotem kompas. Na marginesie artykułu tego słusznie zapytuje krytyk „Prawdy", po co właściwie ryzykował w tym wypadku życie, skoro przecież uczony geograf sowiecki mógł bardzo łatwo otrzymać drugi kompas, a poza tym, jak mógł on odszukać na dnie przepaści zaginiony instrument tak bardzo drobnych rozmiarów. Oto jak naiwnie ujmuje literatura sowiecka istotę bohaterstwa.

Drugi przykład dotyczy rozpowszechnionego w literaturze sowieckiej tematu szczęścia osobistego z pełnieniem obowiązków wobec klasy robotniczej. Autor powieści — Owałow, ujmuje ten temat w sposób następujący. — Bohaterem jego powieści, jest elektromonter Demczenko, zakochany w pewnej dziewczynie. Wybranka jego serca wyznacza mu dzień, kiedy ma wziąć z nim ślub. Jednak w tym dniu miejscowa organizacja komunistyczna urządza w tzw. domu armii czerwonej wielki obchód i polecą zakochanemu Demczence ozdobić salę na to święto. Demczenko nie może więc wziąć ślubu w tym dniu, albo też musi zrezygnować z powierzonej mu pracy. Przez jakiś czas bohater powieści waha się w końcu jednak dochodzi do wniosku, że spełnienie obowiązku jest ważniejsze niż szczęście osobiste i rezygnuje ze ślubu. Oto jak prymitywnie ujęty został patetyczny temat o kolizji między obowiązkiem społecznym, a szczęściem osobistym.

Rola leninizmu i doktryny komunistycznej w życiu nowego pokolenia w Sowietach również należy do obowiązkowych tematów literackich. Pewien literat sowiecki — Gleb Alochin, napisał na ten temat powieść „Nieuk", którą sowieckie wydawnictwo państwowe wydało w końcu r. 1939. W powieści tej, której bohaterem jest sam autor, mają zostać przedstawione cechy nowej inteligencji sowieckiej oraz jej walory ideowe. Bohater powieści, prawie analfabeta, przekształca się po przeczytaniu wszystkich dzieł Lenina w uczonego filozofa i literata. Autor opisuje w sposób prostacko cyniczny, do jakiego stopnia systematyczne czytanie dzieł Lenina pomogło mu w karierze życiowej i jak stosował on tak zw. dialektykę Lenina we wszystkich, nawet najdrobniejszych wypadkach życiowych, jak np. w sprzeczkach i sporach z sąsiadami w mieszkaniu, w konfliktach i zatargach osobistych z kolegami na służbie i tp. — Wszystkiemu dopomógł Lenin i jego dialektyka.

Te trzy przykłady z najnowszej literatury sowieckiej dostatecznie ilustrują ubogość i prymitywność tamtejszej twórczości literackiej. Ten prymitywizm jest tak wielki, że nawet krytyka sowiecka nie może przejść nad nim do porządku dziennego. Ten upadek literatury w Sowietach jest skutkiem ograniczenia jednostki, wtłoczenia jej w ciasne ramy doktryny komunistycznej i skrępowania swobody jej twórczości.

[redacted]

— Jak myślisz, jestem ładna czy brzydka? — pyta ciotka małego siostrzeńca.

— Nie mogę ci tego powiedzieć.

— Ależ dlaczego?

— Bo ty się łatwo obrażasz.

Szkotka zwraca się do męża:

— Na miłość boską, Tommy, Bobby połknął pensa.

— Zostaw, jutro są jego urodziny.

Restauracja „ADRIA" COCTEIL BAR Sosnowiec Tel. zarządu 62-543, Tel. sali 62-717

Od 1 lipca pełna zmiana artystycznego programu

MIA GARDEN tańce akrobatyczne

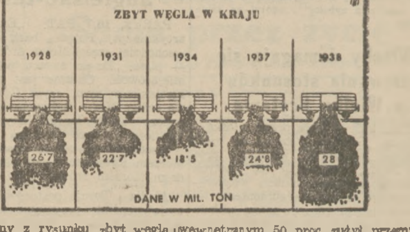
SŁAWA CARSKA w tańcach ekscentrycznych

LILLI MARGOT w swoim repertuarze

Znany zespół muzyczny Janusza Lubeckiego

NAJLEPSZA KUCHNIA NA TERENIE ZAGŁĘBIA DĄBR. i GÓRNEGO ŚLĄSKA

Spożycie węgla wzrasta

Jak widzimy z rysunku zbyt węgla wewnątrz kraju przekroczył o 10 proc. spożycie węgla z roku 1928, tj. z roku najwyższej koniunktury gospodarczej.

Z 28 miln. ton sprzedanych na rynku wewnętrznym 50 proc. zużył przemysł 15 proc. — koleje, 5 proc. — instytucje państwowe i samorządowe, 20 proc. poszło na opał domowy i 10 proc. zużyto na cele techniczne samych kopalń.

W dniu 16 lipca 1922 r.

Rocznica połączenia Śląska z Polską

Wczoraj minęła oficjalna rocznica ostatecznego połączenia Śląska z Polską po zwycięskim plebiscycie i trzecim powstaniu śląskim 1922 r. Decyzją koalicji z 20 października 1921 r. — Polsce przyznano cały powiat rybnicki i powiaty katowicki, tarnogórski, znaczną część powiatu lublinieckiego oraz mniejsze skrawki powiatów raciborskiego, gliwickiego, zabrskiego i bytomskiego. Centralną przemysłową część Śląska Górnego podzielono w ten sposób, że Zabrze, Gliwice i Bytom pozostawiono przy Niemcach, a obecny Chorzów (dawn. Król. Hutę) Katowice, Mysłowice, Siemianowice oraz inne miejscowości przy Polsce.

Po tej decyzji odbywały się rozmowy dyplomatyczne, mające na celu omówienie szeregu spraw technicznych, dotyczących przejmowania rozdzielonyh terytoriów, aż wreszcie ustalono jako pierwszy termin wkraczania wojsk polskich na przyznane Polsce tereny — dzień 20 czerwca 1922 r.

Do Królewskiej Huty wojska polskie miały wkroczyć 28 czerwca 1922 r., do Piekar, Tarnowskich Gór i Lublińca 26 czerwca, do Pszczyny 29 czerwca a wreszcie do Rybnika i pow. rybnickiego w dniu 4 lipca 1922 r.

Ukoronowaniem tych uroczystości a zarazem zakończeniem aktu przejęcia ziem przyznanych Polsce był symboliczny akt przejęcia Śląska przez obecnych przy tym przedstawicieli rządu polskiego i Sejmu oraz Senatu R.P. w dniu 16 lipca 1922 r.

W związku z tym aktem przybył na Śląsk jako przedstawiciel Naczelnika Państwa ówczesny minister spraw wewnętrznych Antoni Kamieński wraz z innymi członkami rządu, przedstawiciele armii polskiej z generałem Szeptyckim i Horoszkiewiczem na czele, Marszałek Sejmu Wojciech Trąmpczyński i najwybitniejsi przedstawiciele społeczeństwa polskiego z całego kraju.

W ciągu tej oficjalnej uroczystości nastąpiło uroczyste podpisanie aktu przejęcia Śląska przez Polskę, poprzedzone przemówieniem pierwszego wojewody śląskiego, śp. Józefa Rymera. Z chwilą podpisania tego aktu Ziemia Piastowska po wielowiekowej niewoli połączona została ostatecznie na zawsze z Rzeczpospolitą Polską.

W tych uroczystych dla całej Polski dnia na Śląsku reprezentant Wojska Polskiego wygłosił w Katowicach na rynku wielkie podniosłe przemówienie, dziękując ludowi śląskiemu za ofiarnie przelaną krew oraz niestrudzoną walkę o polskość Śląska.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych
P. T. Prenumeratorów
O WPŁACENIE PRENUMERATY
za lipiec 1939 r.
Wydawnictwo Kurjera Zachodniego

PROGRAM RADIOWY

PONIEDZIAŁEK, 17 LIPCA

5,00 Pieśń poranna; 6.03 Pogodny moment muzyczny; 6.30 Gimnastyka; 6.50 Muzyka — płyty; 7,00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka z płyt; 8,15 Pogadanka dla kupców; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa; 13.45 Wiadomości bieżące; 13.50 Muzyka obiadowa; 14.45 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: słuchowisko pt. „Dawid Copperfield"; — 15.15 Fragmenty z baletów Ryszarda Drigo wyk. ma orkiestra Adama Hermana; 15.45 — Wiadomości gospodarcze; 15.55 Pogadanka KKO; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.10 — Pogadanka aktualna; 16.20 Miniatury kwartetowe; 16.45 Kronika naukowa: Biologia; 17.00 Muzyka taneczna; 18,00 Recital śpiewaczy Al. Michałowskiego; 18,25 Koncert solistów. Wykonawcy: Adam Sohmer — wiolonczela i Eug. Towarnicki — flet; 19,00 Audycja żołnierska, 19.30 Przy wieczerzy — koncert rozrywkowy z Wilna; 20,00 Wiadomości w języku niemieckim; 20.10 Wiadomości w języku słowackim; 20.15 Wiadomości w języku czeskim; 20.25 Nauka o Śląsku: Próby rewindykacji Śląska w czasach Polski przedrozbiorowej; 20.35 — „Ślązacy na mistrzostwach lekkoatletycznych Polski w Chorzowie" — pogadanka; — 20.40 Audycje informacyjne; 21,00 Sławne koncerty: „Pierwszy koncert Liszta w Paryżu" — audycja muzyczna; 21,50 „Echa mocy i chwały" — recytacja; 22.00 „Śląska Pozytywka"; 22,30 Koncert rozrywkowy; 23,00 — Ostatnie wiadomości.

CAFE-RESTAURANT „SAVOY"
SOSNOWIEC, UL. 3-GO MAJA 8.
Telefony: 61-901, 62-735 Podziemia telefon 62-791.
Od 1 lipca 1939 r. program artystyczny „Savoy'a"
LILI RONEY wodewilistka
CARNERRI znakomita para taneczna
Mistrz STEFAN GLINKA
i jego MEDIUM p. MIRA zagadka jasnowidzenia i telepatii
W podziemiach nowa orkiestra kapelmistrza JANA SROKOSIKA
SEANSE MISTRZA OLINKI codziennie w KAWIARNI o godz. 20-tej.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

17 lipca

Poniedziałek

Aleksego w.
Jutro: Szymona z Lipn.
Słońca wsch. 3.34, zach. 19.49
Księżyca w. 4.39 zach. 19.41

KRONIKA HISTORYCZNA:

1399 Śmierć królowej Jadwigi.
1685 Oblężenie Smoleńska przez Moskwę.
1762 Zamordowanie cara Rosji Piotra III.
1792 Kościuszko zwycięża pod Dubienką.
1793 Drugi rozbiór Polski.
1917 Ogłoszenie niepodl. Finlandji.
1918 Car Mikołaj II z rodziną zamordowany.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Ich błąd".
EDEN: „Róża"
PATRIA: „Express Paryż — Tulon" i „Poszukiwany bohater".

—oOo—

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:
J. Garbaczewskiego — ul. Sienkiewicza 9
W. Wasilewskiego — ul. Modrzejowska 10
W. Zielezińskiego — ul. Orla 28
L. Turskiego — ul. 1-go Maja 18
C. Truszkowskiego — ul. Piłsudskiego 46

—oOo—

Ofiary na „Żeleźniok Karlika"

PŁYNĄ NIEPRZERWANIE OD RADIOSŁUCHACZY ŚLĄSKICH

Już 100.000 zł zebrali słuchacze śląscy i zagłębiowscy na lekki czołg „Żeleźniok Karlika". Pomysł zebrania na ten dar radiosłuchaczy narodził się przy okazji stałych gawęd popularnego na Śląsku „Karlika z Kocyndra". Początkowo zamierzano ofiarować Armji karabin maszynowy, w miarę jednak napływających ofiar radiosłuchaczy, zorientowano się, że starczy pieniędzy nawet na lekki czołg. Osiągnięcie sumy 100,000 zł, która nadal będzie się prawdopodobnie powiększać, dowodzi zarówno ofiarności radiosłuchaczy śląskich jak również i przywiązania do popularnych audycyj — gawęd Karlika.

—oOo—

Kto ma czasowe prawo

WYKONYWANIA PRAKTYKI PIELĘGNIARSKIEJ?

Z dniem 14 lipca br. weszło w życie rozporządzenie ministra Opieki Społecznej z 30 czerwca br. o czasowym prawie wykonywania praktyki pielęgniarskiej.

Na mocy tego rozporządzenia zezwala się, dla przeciwdziałania szerzeniu się epidemii, na czasowe prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej położnym, osobom, które rozpoczęły pracę w zawodzie pielęgniarskim przed 16 lipca 1933 roku, pracując w nim co najmniej przez 4 lata względnie osobom, które ukończyły 7 oddziałów szkoły powszechnej i pracowały w zawodzie pielęgniarskim co najmniej jeden rok przed r. 1936.

Koncerty Krzemienieckie

W POLSKIM RADIO

Krzemieniec, niegdyś ośrodek kulturalny, promieniujący daleko na całą Polskę, podjął na nowo szczytną lecz żmudną pracę nad podniesieniem ogólnego poziomu umysłowego społeczeństwa i rozszerzeniem zamiłowania do nauki i sztuki. Między innymi stworzono na terenie Liceum Krzemienieckiego przed 11 laty Muzyczne Ognisko Wakacyjne, które ma na celu dokształcanie muzyczne nauczycielstwa szkół ogólnokształcących. W miesiącach letnich, wolnych od zajęć szkolnych, zjeżdżają tu gromadnie dorośli już uczniowie, by po kilku tygodniach ze świeżym zapasem wiadomości powrócić na swe placówki i dzielić się z innymi zdobytą wiedzą. Do planu nauki w „Ognisku" należą, poza wykładami i ćwiczeniami praktycznymi — również pokazowe audycje koncertowe, które stanowią niejako wzór dobrego umuzykowania i znakomicie wpływają na umuzykalnienie uczestników wakacyjnych kursów. Z czasem audycje te przeobraziły się w koncerty publiczne, stojące na pierwszorzędnym poziomie wykonawczym. Stało się to na skutek udziału w nich najwybitniejszych artystów i pedagogów polskich. Imprezy krzemienieckie zdobyły sobie doskonałą opinię; stylowy dziedziniec Liceum, gdzie koncerty te obecnie się odbywają, wypełniony jest zawsze doborową i reprezentacyjną publicznością.

Począwszy od ubiegłego roku publiczność ta powiększyła się o wielomiljonową rzeszę słuchaczy radiowych, gdyż od tego czasu Polskie Radio organizuje transmisje niektórych imprez. W sezonie bieżącym transmisje z Krzemieńca odbywają się w lipcu i obejmują przeważnie koncerty muzyki kameralnej.

Najbliższa audycja odbędzie się we wtorek, dnia 18 lipca o godz. 19.00 i przyniesie: Webera „Poloneza" na klarnet z fortepianem, Schumanna „Obrazki baśniowe" i Moniuszki trzy ballady. Wszystkie te utwory należą do epoki romantycznej, tej samej z której wyszedł Juljusz Słowacki; dobór programu koncertu całkowicie dostosowany jest do uroczystości ku czci Słowackiego, obchodzonych obecnie.

—oOo—

Przeszło 12.000.000 zł kredytów

W R. 1938 NA BUDOWĘ DOMÓW ROBOTNICZYCH

Wysokość kredytów, przyznanych w roku 1938 Towarzystwu Osiedli Robotniczych na ukończenie i rozpoczęcie budowy nowych domów robotniczych na terenie całego kraju przekroczyła 12.000.000 złotych.

Z sumy tej 3.820.674 zł przekazano na ukończenie budowy rozpoczętych domów robotniczych wielo i jedno rodzinnych w Warszawie, Gdyni, Sosnowcu, Kaliszu, Siedlcach, Hajnówce i Supraślu. 8.3918.000 przekazano na budowę nowych domów w szeregu miast, m. in. w Warszawie, Gdyni, Krakowie, Poznaniu, Łodzi, Katowicach, Częstochowie i w licznych miejscowościach, znajdujących się na terenie COP-u.

Wakacje letnie i ubiór

Rzadko kiedy wakacje trwają dłużej niż miesiąc, trudno więc uprzykrzać sobie te krótkie chwile wielkim bagażem. Na tak zwaną „głęboką wieś" wystarcza dwie, trzy lniane sukienki do prania i jedna z lekkiego woalu, jeżeli do tego dojdzie jeszcze jedna z marocain w kwiatowy deseń, Pani będzie doskonale ubrana i będzie miała w czym zatańczyć, lub wyjść z wizytą. Z okryć wystarczy cieplejszy sportowy płaszcz na niepogodę i do podróży, oraz nieprzemakalny na deszcz. Solidna para półbucików na błoto i para lekkich sandałów na upały. Jeżeli Pani zamierza spędzić swój urlop nad morzem, kupi sobie zamiast sukienek — kilka piżam i kompletów plażowych. Całe bowiem życie towarzyskie nadmorskie koncentruje się na plaży. Plaża zastępuje i salony i kawiarnie i dancingi.

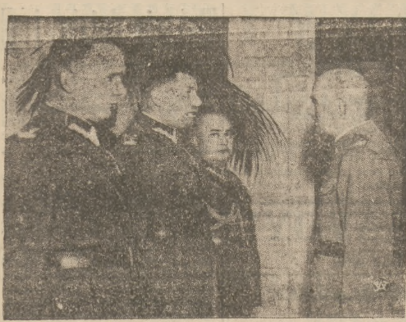
Należy pamiętać o tym, aby być zaopatrzoną w odpowiednią piżamę nie tylko na pogodę, ale również i na dzień chłodniejszy. Na taką okazję najodpowiedniejsza jest ciepła flanelowa piżama lub — jeżeli kto woli — z wełnianego trykotu, w kolorze najlepiej granatowym, a w fasonie marynarskim.— Garnitur marynarski przedstawia się w ten sposób: spodnie granatowe i trykotowa bluzka w granatowo białe pasy, lub biała z granatowym kołnierzem i z haftowanym motywem morskim na rękawie.

W dni upalne najlepsze są szorty ze staniczkiem, uzupełnione pelerynką lub sukienką plażową.

Okrycie to samo co na wieś, tylko do obuwia dochodzi jeszcze para plażowych pantofli na wysokich, jak koturny teatralne obcasach i podeszwach. — Kto ma zamiar wybrać się w góry, — musi pomyśleć i cieplejszym płaszczu wełnianym i solidniejszym kostiumie sportowym, najlepiej z porządnego samodziału zaopatrzonego w wygodne i racjonalne jupe—culotty zamiast spódnicy. No i obuwie musi być w tym wypadku solidniejsze. Najlepiej do zwykłego obuwia dodać podkute buty góralskie z mocnego, nieprzemakalnego boksu. Obuwie takie wymaga specjalnych skarpetek wełnianych, takich samych, jakie są używane do zimowych sportów.

Najwięcej kłopotu z toaletą mają te panie, które wybierają się na urlop do uzdrowisk. Tu obowiązuje kolekcja różnokolorowych przed i popołudniowych sukienek, żeby starczyło i na dancing i do domu zdrojowego na zabawę. Do niezbędnych płaszczy, sportowego i deszczowego dochodzi jeszcze lekka wełniana narzutka bez podszewki, jedwabny komplecik z bolerkiem, jakiś strojny płaszczyk i kilka kapeluszy. Obuwia toreb, rękawiczek, pasków, kołnierzyków i szalików — im więcej i im różniejsze — tym lepiej. Na ogół gdziekolwiek się jest, ranem nosi się najchętniej skromne sukieneczki lub garsonki sportowe, przybrane koroneczką lub piką. Krajowe fabryki przygotowały na tę porę dnia naprawdę czarujące i w niczym nie ustępujące zagranicznym — tkaniny z wełnianych i bawełnianych samodziałów oraz czesuczy. Niektóre krajowe jedwabie są tak piękne, że mogą śmiało konkurować z wyrobami fabryk francuskich i bardzo często nawet je przewyższają zarówno pod względem jakości materiałów, jak i pod względem deseniu i doboru barw.

Cera jest wrażliwa na zmiany atmosferyczne!
PANI dbająca o swoją cerę nie zapomina przed wyjazdem na letnisko oczyścić skórę w gabinecie kosmetycznym i zasięgnąć porady jak pielęgnować cerę podczas lata i chronić przed zmianami atmosferycznymi.
GABINET KOSMETYCZNY
„U R O D A"
Władysławy Wnukowej
Dyplom. kosmet.
SOSNOWIEC, 3 MAJA 15. TEL. 62242.
wykonuje wszelkie zabiegi kosmetyczne.
PORADY BEZPŁATNIE

AUDIENCJA U NACZELNEGO WODZA MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO RYDZA

Marszałek Śmigły Rydz przyjął na wspólnej audiencji delegację równieńskiej dywizji piechoty z płk. dypl. Ćwierniakiem oraz przedstawicieli Zw. Ochotników Legionu Bajończyków z prezesem Bulkiewiczem na czele. Delegacja równieńskiej dywizji piechoty wręczyła Panu Marszałkowi ryngraf z odznakami wszystkich pułków dywizji, oraz pieniądze zebrane przez pułk na FON i obligacje Pożyczki Narodowej. Prezes Zw. Legionu Bajończyków p. Bulkiewicz prosił Pana Marszałka o przyjęcie członkostwa honorowego Związku i wręczył Panu Marszałkowi odznakę honorową formacji bajończyków.

Elektryczność też chłodzi i wytwarza lód.

Chłodnię domową nabyć można począwszy od złotych 595.—

Informacji udziela Sklep Elektrowni w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 18 Telefon 63-854.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM, S. A.

PODRÓŻ INSPEKCYJNA PANA PREMIERA

Premier gen. Sławoj - Składkowski bawił na terenie woj. poznańskiego, gdzie dokonał inspekcji powiatów kolskiego i konińskiego. Na zdjęciu p. premier w towarzystwie wojewody poznańskiego płk. Bociańskiego przed Bazarem w Poznaniu.

Kupno i sprzedaż

FABRYKI

Farb i Lakierów mogą otrzymać wszelkie potrzebne im chemikalia po cenach fabrycznych we firmie E. Dreger i S-ka. Sosnowiec, ul. Rybna 8, telefon 61457 2275

Lokale

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje z kuchnią 2 pokoje z kuchnią z wygodami, ciepła zimna woda. — Sosnowiec — Chmielna 5. 2307

Różne

KRYCIE DACHÓW roboty blacharskie i smołowanie wykonuje solidnie i tanio. Zakład Blacharsko Dekarski B. Pełka, Sosnowiec, Limanowskiego 26, Tel. 61.756. 2310

WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK

SOSNOWIEC, UL. PIŁSUDSKIEGO 25 (przy ul. Swobodnej)

Zaopatrzona w duży wybór książek naukowych, powieściowych i dla młodzieży. — **Ostatnie nowości**

Abonament miesięczny 1 zł — BEZ KAUCJI

KINO „EDEN"

Film poświęcony garstce bohaterów, którzy walczyli z potęgą caratu o wolność Polski pt.

RÓŻA

wg. St. Żeromskiego

w rol. gł.: EICHNERÓWNA, ŻELICHOWSKA, SAMBORSKI, STĘPOWSKI, JARACZ, ZNICZ I CYBULSKI

Pocz. 1 s. o godz. 17.30 w niedzielę o g. 15.30

KINO ZAGŁĘBIE

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ! **Przepiękny dramat miłosny pt.**

„ICH BŁĄD"

w rol. gł.

Jean Gabin, Gaby Morley i Jean Pierre Aumont

Film produkcji francuskiej

Pocz. o godz. 17.30 w niedzielę o g. 15.30

KINO-TEATR „PATRIA"

FERNAND GRAVEY z filmu „Wielki walc"

w szampańskiej komedii pt.

Expres Paryż — Tulon

II. **GEORGE O'BRIEN** w filmie sensacyjnym pt.

Poszukiwany bohater

TROPY NA PIASKU

POWIEŚĆ

NAPISAŁ MAX VAN MAAR

29)

Wróciła ciotka. Wsparty na jej ramieniu szedł wysoki staruszek, przy którym wydawała się maleńka; nie przeszkadzało jej to jednak łajać go dosadnie i gwałtowną gestykulacją podkreślać jeszcze swojo argumenty. Staruszek jednak był niewzruszony, miał minę człowieka przyzwyczajonego do tego rodzaju historii. Chociaż przygarbiony, był jeszcze tego wzrostu co Sylwin. Sądząc z szerokich barów i potężnych rąk i nóg, kiedyś musiał być człowiekiem niepospolitej siły. Duża głowa — dzięki białym włosom i zaniedbanej brodzie, obficie zarastającej policzki — wydawała się jeszcze większa. Sylwin w ogrodzie krówie rzucił nań okiem, teraz zaczął mu się przyglądać z podziwem. Staruszek miał nos prosty i długi, wydatne, czerwone jeszcze mimo wieku usta i jasnoniebieskie oczy, których spojrzenie było jednak nieco przygasłe. Biła odeń biblijna wprost mądrość i powaga.

Podszedł zupełnie blisko do Sylwina, i teraz dopiero go zauważył.

— A dzień dobry panu, dzień dobry! — odezwał się.

I poszedł dalej; pozwalał się prowadzić żonie, która nie przestawała burczeć nań gestykulując mocno: że jest gorszy od dziecka, że nie można go ani na chwilkę zostawić samego, by nie zrobił jakiegoś głupstwa, że ona już całe życie przemarnowała na uganianiu się z nim, że już wprost traci głowę...

— Masz rację, moja droga, masz rację... — odpowiedział staruszek ze stoickim spokojem wytrawnego filozofa.

Zniknęli oboje we drzwiach oberży.

— Prawda, że on jest wspaniały — przyznał szczerze Sylwin.

Zobaczy pan, jak go pan bliżej pozna... Odzywa się rzadko kiedy, lecz jeśli co powie, warto posłuchać.

— A ciotka się ciągle na niego złości?

— Ach, nie... Tylko ona jest taka niecierpliwa, więc łaje go od czasu do czasu. Nudzi się, to jej jedyna rozrywka...

Mówiąc to zaśmiała się. Sylwin nie zwracał już uwagi na treść jej słów, nie słuchał ich już nawet, marzył tylko by wciąż móc patrzyć na nią gdy się śmieje.

— Na szczęście — ciągnęła dziewczyna dalej — on sobie nic z tego nie robi i postępuje tak, jak mu się podoba.

— Więc ciotka nie chce, żeby wychodził do ogrodu?

— To nie, tylko ona się boi, żeby się nie przewrócił. A on bardzo lubi wymykać się: martwi się, że nie może już pracować, więc chociaż tam zbiera kamienie i piele. To jego cała pociecha. Wie pan, oni mimo wszystko bardzo się kochają. Jak ona jest chora, to on nic nie je...

— A pani prócz nich nie ma nikogo?

— Nie.

— Ależ oni są bardzo starzy...

— No tak. On jest bratem mego dziadka.

Zamilkła. Odruchowo zwróciła się ku Sylwinowi i spojrzała nań tak, jak patrzyła nań w dniu jego pierwszej tu bytności: z wyraźną ciekawością, w której nie było jednak ani cienia zuchwalstwa. Patrzyła nań szczerze i otwarcie.

Na jej pełnej wyrazu twarzyczce — Sylwin odczytał wszystkie nurtujące ją myśli: płynęły po jej rysach jak fale po spokojnej wodzie i odbijały się na nich.

„A pan" — miała już na ustach pytanie, lecz nie śmiała użyć tej brutalnej trochę formy zapytania.

Lecz on uprzedził jej życzenie:

(C. d. n.)

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 24. Tel. 61673

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm. w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA. Po 10 wyrazów w każdem kosztuje: 30 drobnych ogł. 20 zł. 20 drobnych ogł. 13.60 zł. 10 drobnych ogł. 7.00 zł. 5 drobnych ogł. 4.00 zł. Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, ulica Małachowskiego 1 — DĄBROWA, Sobieskiego, róg 3 Maja, tel. 68.302, p. J. Góralski. GRODZIEC, Kiosk p. Łucińskiego. WOJKOWICE KOM, kiosk p. Jaśkowskiego. ŁAZY, Wł. Jaworski. OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. ZAWIERCIE, 3 Maja 29. ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. ŻARKI, Fr. Cacoń. MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. PILICA, Rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27. — KAZIMIERZ-PORĄBKA, ul. 11 Listopada 14, Stef. Musiał.